

Afdeling **Beleid en Programmering**
Onderwerp **Voortgang Centrum voor Topsport en Onderwijs**

Aan de raad van de gemeente
Groningen,
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 62 65 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk OS 09.2089694

Datum **10 DEC 2009** Uw brief van

Behandeld J.S. Zwart/
door R. R. Hokwerda

Geachte heer/mevrouw,

In maart 2009 is de aanvraag van Sportstad Heerenveen als Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO) Noord Nederland door het NOC*NSF toegewezen. Participerende partijen hierin zijn onder meer de gemeenten Heerenveen, Leeuwarden, Sneek, Smallingerland en Groningen.

In de Sportvisie 2010 – 2020, *Meer ruimte voor Sport én Bewegen* geven we aan een stad te willen zijn, waar sporttalenten hun talent kunnen ontwikkelen. We zijn met recht een *City of Talent* op sportgebied. We geven uitvoering aan deze ambitie door onder meer te participeren in het CTO Noord Nederland. Het CTO Noord Nederland geeft een goede mogelijkheid om in Noord Nederlands verband de handen ineen te slaan als het gaat om talentontwikkeling en kennis op het terrein van de (top)sport.

Inmiddels heeft er een aantal oriënterende gesprekken plaatsgevonden met deelnemende gemeenten in het CTO Noord Nederland. Met bijgevoegde voortgangsrapportage informeren wij u over de ontwikkelingen en voortgang rond de vorming van het CTO Noord Nederland.

We gaan tevens kort in op de motie 'Groningen piekt', die tijdens de behandeling van de 'Sportvisie 2010 – 2020, *Meer ruimte voor Sport én Bewegen*' werd aangenomen.

Wij hopen u hiermee van voldoende informatie te hebben voorzien.

Met vriendelijke groet,

Burgemeesters en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

de secretaris,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial followed by a series of loops and a long horizontal stroke.

Voortgang Centrum voor Topsport en Onderwijs (CTO) Noord Nederland.

In de sportvisie 2010 – 2020 ‘Meer ruimte voor sport én bewegen’ wordt aangegeven dat de stad participeert in het CTO Noord Nederland en dat de komende tijd wordt onderzocht welke rol de gemeente Groningen hierin gaat spelen. Inmiddels hebben er een aantal oriënterende gesprekken plaats gevonden in CTO verband. Deze notitie informeert het college over de ontwikkelingen en voortgang rond de vorming van het CTO Noord Nederland.

Achtergrond: Olympisch plan 2028

Na de Olympische spelen in Sydney 2000 en Athene 2004 trok NOC*NSF de volgende conclusies: Nederland behoort tot de tien landen die het best presteren op de Olympische spelen, een land met een relatief kleine bevolking is in staat de Olympische Spelen te organiseren en er is veel steun voor het idee de Olympische spelen naar Nederland te halen. Samen met vertegenwoordigers van de ministeries van VWS, EZ, VROM en de vier grote steden heeft NOC*NSF het initiatief genomen om te komen tot een Olympisch plan dat er toe moet leiden dat de Olympische en Paralympische Spelen in 2028 in Nederland plaats vinden. De regering omarmde dit initiatief getuige de tekst van de troonrede van 2008: “het Olympisch plan vormt de inspiratiebron voor versterking van het breedtesport en topsportklimaat in Nederland”.

Het Olympisch plan 2028 is veel meer dan een topsportambitie. Er zijn acht ambities binnen het plan, te weten een ambitie op sociaal-maatschappelijk terrein, welzijn, economie, ruimtelijke ordening, evenementen, media-aandacht en uiteraard breedte- en topsportontwikkeling. De doelen en middelen die bij deze ambities horen worden in bijlage 1 beknopt weergegeven.

De topsportambitie houdt in dat Nederland in 2016 een vruchtbaar topsportklimaat moet hebben waarin sporters optimaal kunnen presteren en dat Nederland structureel een top 10 positie bezet op de diverse wereldranglijsten. Dat moet worden bereikt door:

- het creëren van een excellerende omgeving, te beginnen met (aankomende) topsporters betere mogelijkheden te bieden zich verder te ontwikkelen via Centra voor Topsport en Onderwijs(CTO) en Nationale Topsport Centra. Dat zijn expertisecentra van internationale allure voor alle facetten van de topsport: de beste coaches, voortreffelijk accommodaties, wetenschappelijke begeleiding, topsportgeneeskunde, sportfysiologie, testlaboratoria, sociaal-maatschappelijke begeleiding, wonen trainen en onderwijs onder één dak.
- Het creëren van een topsportcultuur, te beginnen met topsporters via een tweede carrière beleid voldoende mogelijkheden te bieden om behalve hun topsportcarrière ook een passende maatschappelijke loopbaan op te bouwen.

CTO Noord Nederland

Begin 2009 deed Sportstad Heerenveen BV een aanvraag bij NOC*NSF om te worden aangewezen als CTO Noord Nederland met als basis Heerenveen. De partijen die deze aanvraag ondersteunen zijn onder andere, de gemeenten Heerenveen, Smallingerland, Leeuwarden, Sneek en Groningen, onderwijsinstellingen als de Hanzehogeschool Groningen en Rijksuniversiteit Groningen, sportmedische centra als het UMCG.

Op 24 maart 2009 kreeg Sportstad Heerenveen, evenals Eindhoven, Papendal en Amsterdam, het certificaat overhandigd van staatssecretaris Bussemaker dat aantoont dat zij de definitieve status van Centrum voor Topsport en Onderwijs hebben toegewezen gekregen.

Sportstad Heerenveen kreeg deze status nadat zij voldeed aan de accreditatie voor een CTO. De accreditatietoets maakt duidelijk of een topsportcentrum voldoet aan de kwalitatieve criteria voor een CTO (zie voorwaarden accreditatie bijlage 2).

Om de status van CTO te behouden dient het CTO Noord Nederland voor 1 januari 2010 zes topsportprogramma's die door betreffende bonden zijn erkend aan zich te binden.

Bondsprogramma's waarmee een contract is getekend zijn de KNSB (schaatsen), KNGU (turnen), JBN (judo) en KNZB (zwemmen). Bonden waarmee nog onderhandelingen worden gevoerd zijn BSN (bobsleeën) en de Nederlandse Skeelerbond.

Voor het ontwikkelen van het CTO Noord Nederland krijgt Sportstad Heerenveen jaarlijks een bijdrage van het Rijk, oplopend tot €400.000 in 2011.

Hoewel bovenstaande gemeenten en onderwijsinstellingen hebben aangegeven de aanvraag van Sportstad Heerenveen te steunen, is nog niet vastgelegd hoe de samenwerking precies vorm krijgt. Daarover hebben de partner gemeenten twee maal met Sportstad Heerenveen om de tafel gezeten. In deze gesprekken kwam naar voren dat gemeenten nog onvoldoende in beeld hebben wat aan de ene kant hun bijdrage (financieel, fysiek of anders) aan het CTO zou moeten zijn en aan de andere kant wat het de gemeente oplevert. Conclusie van de gesprekken was dat de gemeenten gezamenlijk een document opstellen waarin verwachtingen, bijdragen en vorm van samenwerking staan beschreven. Dit document zal ter goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeentebesturen.

De rol van de stad Groningen

In de sportvisie 2010 – 2020 'Meer ruimte voor sport én bewegen' geven we aan dat we Stadgers de gelegenheid willen geven hun sporttalent te ontdekken en talentvolle sporters de gelegenheid willen bieden hun talenten te ontwikkelen. We willen 'City of Talent' op sportgebied zijn. Het topsportbeleid van de gemeente Groningen richt zich op talentontwikkeling en kennis op het gebied van topsport en talentontwikkeling.

We willen sturen op talent- en kennisontwikkeling door te onderzoeken hoe we talentvolle topsporters in de stad het best in onze sportaccommodaties kunnen faciliteren. We gaan alvast inspelen op de aanwezigheid van talentvolle sporters door in bepaalde accommodaties in de toewijzing voorrang te geven aan sporttalenten. We zetten middelen die beschikbaar zijn voor het ondersteunen van topsportevenementen specifiek in voor talentontwikkeling.

Topsportevenementen subsidiëren we alleen nog als zij direct in verband staan met talentontwikkeling en talentvolle sporters. De jaarlijkse sportstimuleringsprijs (een geldbedrag en een beeld van Jan Steen) wordt vanaf nu uitgereikt aan jonge topsporttalenten.

Daarnaast gaan we in gesprek met de sport, het onderwijs (zoals Rijksuniversiteit Groningen en Hanzehogeschool, Hanze Instituut voor Sportstudies) en het bedrijfsleven om inhoud te geven aan de kennisstad op het gebied van topsport en talentontwikkeling.

Dit beleid sluit goed aan op het rijksbeleid en de ontwikkeling van het CTO Noord Nederland. Enerzijds hebben we dankzij de centrumfunctie van de stad en de vele onderwijsinstellingen (met speciale topsportregelingen) in de stad veel talentvolle sporters en anderzijds is er veel kennis op gebied van talentontwikkeling en topsport bij de Hanzehogeschool (Sportstudies), Rijksuniversiteit (bewegingswetenschappen & economie) en UMCG (sportgeneeskunde). Een samenwerkingsverband binnen het CTO Noord Nederland vergroot de mogelijkheden om Groningen als dé kennis- en innovatiestad van Noord-Nederland op het gebied van (top)sport, talentontwikkeling en sportgeneeskunde verder te ontwikkelen en te versterken. Daarnaast zijn er een groot aantal sporten die op het hoogste niveau acteren in (top)sportaccommodaties in de stad.

De inbreng vanuit de stad Groningen is essentieel binnen het CTO Noord Nederland. Zonder de samenwerking met de RuG en UMCG voldoet het CTO Noord Nederland niet aan de accreditatietoets.

Eerste uitgangspunten voor deelname

Samen met de partners in de stad (Rijksuniversiteit, Hanzehogeschool, UMCG en anderen) zijn er verkennende gesprekken geweest hoe we in gezamenlijkheid zouden willen deelnemen in het CTO Noord Nederland. Deze gesprekken willen we de komende tijd voortzetten en onderzoeken hoe we samenwerking verder vorm kunnen gaan geven.

Daarbij willen we ook de provincie Groningen als partner uitnodigen en mogelijk andere Groninger gemeenten.

De eerste uitgangspunten voor deelname aan het CTO Noord Nederland zijn dat:

- een aantal bondsprogramma's in de stad (of provincie) moet kunnen plaats vinden,
- er door deze ontwikkeling geen instellingen of delen van instellingen uit de stad worden verplaatst naar Heerenveen,
- de gemeente geen risico draagt bij investeringen in het CTO, voor zover ze niet in de stad plaats vinden.

Daar staat tegenover dat de gemeente Groningen bereid is vanuit het budget voor topsport €10.000 te reserveren voor de ontwikkeling van het CTO Noord Nederland.

In overeenstemming met de motie 'Groningen Piekt', die tijdens de behandeling van de 'Sportvisie 2010 – 2020, *Meer ruimte voor Sport én Bewegen*' werd aangenomen, gaan we op korte termijn in gesprek met de Koninklijke Nederlandse Roeibond om de mogelijkheden voor een bondsprogramma in de stad Groningen te bespreken.

Voortgang CTO Noord Nederland en de Groninger inbreng

In overeenstemming met de planning van de uitvoeringsprogramma's in de sportvisie 2010 – 2020 'Meer ruimte voor sport én bewegen', bereiden we de nota 'Plan Talent voor Topsport'. Deze nota dient gereed te zijn in oktober 2010. Deze nota zal een uitgewerkt plan bevatten hoe we vorm willen geven aan de talentontwikkeling en kennis op het gebied van topsport en talentontwikkeling in deze stad. De deelname in het CTO Noord Nederland is daar een belangrijk onderdeel van.

Vanaf nu tot en met april zullen we het plan met alle betrokken partijen in de stad Groningen en de provincie Groningen voorbereiden, zodat er een breed gedragen visie ontstaat op het begrip 'City of *SportTalent*'.

Tegelijkertijd zullen we samen met de andere partnergemeenten in het CTO Noord Nederland een document opstellen waarin we onze bijdrage en verwachtingen opschrijven voor het CTO Noord Nederland.

Bijlage 1

Doelen en middelen Olympisch Plan 2028

Nederland heeft in 2016 een sociaal klimaat waarin ment met plezier samenleeft, trots is Nederlander te zijn en graag iets bijdraagt aan de maatschappij:

- sportparticipatie in achterstandswijken vergroten en bruggen slaan naar de het sportverenigingsleven,
- sportverenigingen te ontwikkelingen tot maatschappelijke organisaties en zelfs tot openbare voorzieningen.

Nederland heeft in 2016 een gezonde bevolking: fitte werknemer, vitale ouderen, en minder mensen (kinderen) met overgewicht.

- stimuleren van sport en beweging door uitbreiden van breedtesportaccommodaties, bedrijfssport bevorderen, passend sportaanbod voor senioren, professionaliseren van begeleidend kader en schoolsport bevorderen,
- gezonde voeding stimuleren in sportkantines, op sportevenementen en scholen.

Nederland heeft in 2016 een sterke, competitieve economie, mede dankzij een grotere arbeidsparticipatie, een toegenomen arbeidsproductiviteit, meer aandacht voor innovatie en een sterk internationaal imago.

- uitdagend onderwijs voor leerlingen en studenten waarbij individuele talenten beter worden herkend en ontwikkeld en prestatie worden beloond,
- innovatie en wetenschap stimuleren.

Nederland is in 2028 een land met een goed leefklimaat, voldoende sportaccommodaties en een goede mobiliteit, zodat het organiseren van Olympische en Paralympische Spelen nog beter mogelijk is.

- het uitwerken van de Olympische Hoofdstructuur,
- het doortrekken van het Meerjarenprogramma infrastructuur Ruimte en Transport (MIRT 2020) naar een MIRT 2028,
- het opstellen en in praktijk brengen van een visie op groen en gezondheid.

Nederland staat in 2016 wereldwijd bekend om zijn grote ambitie en talent voor het organiseren van grote sport- en culturele evenementen.

- creëren van excellente voorwaarden voor een pro-actief evenementenbeleid,
- het naar Nederland halen van meer spoort- en culturele evenementen met een grotere diversiteit aan takken van sport.

Door het vergroten en verbreden van de media-aandacht voor sport is in 2016 de sportbeleving in Nederland dusdanig toegenomen dat we een top drie positie bezetten in Europa. Mede daardoor groeit het aantal mensen dat regelmatig aan sport doet.

Nederland is in 2016 een samenleving waarbij het beoefenen en beleven van sport voor jong en oud een belangrijke kwaliteit is in hun leven. Minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de (multiculturele) samenleving doet in 2016 regelmatig aan sport.

- het creëren van een faciliterende omgeving, te beginnen met het aantal breedtesportaccommodaties te vergroten én de bereikbaarheid te verbeteren.
- Het creëren van een echte breedtesportcultuur, te beginnen met werknemers te laten sporten door bedrijfssport te bevorderen.

Bijlage 2

De accreditatie toets van NOC*NSF houdt ondermeer in dat het topsportcentrum:

- een rechtspersoon is die zo is georganiseerd dat de dagelijkse gang van zaken goed verloopt en er een reële kans op continuïteit is voor minimaal 8 jaar.
- de infrastructuur zo heeft georganiseerd dat sporters op dagen van het bondsprogramma per dag gemiddeld maximaal 1 uur reistijd hebben, ongeacht type vervoer,
- trainingsaccommodaties biedt die voldoen aan de kwantitatieve en kwalitatieve eisen van de sportbonden,
- de mogelijkheid biedt tot het volgen van onderwijs dat goed aansluit bij het trainings- en wedstrijdprogramma van betreffende sportbonden,
- woonruimte, ontmoetingsruimte en maaltijden biedt die voldoen aan de kwantitatieve en kwalitatieve eisen van sporter en sportbonden,
- alle programma's van de sportbonden biedt binnen het centrum hoogwaardige (para)medische faciliteiten die minimaal voldoen aan de eisen van de sportbonden, gecoördineerde begeleiding en expertise voor de onderdelen fysiek, sociaal-maatschappelijk, studie prestatiediagnostiek, voeding en mentale training die voldoet aan de kwantitatieve en kwalitatieve eisen van de sportbonden.